

## Kentlerin Karşılaştırmalı Üstünlüklerinin Belirlenmesi: Tekirdağ İl ve İlçeleri Örneği<sup>1</sup>

Rasim Yılmaz<sup>2</sup>

<sup>2</sup>Namık Kemal Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü Öğretim Üyesi

**Özet:** Avrupa Birliği'nin yeni kalkınmacılık anlayışı, Türkiye'deki her bir kent ve ilçelerini Türkiye'de ve dünyada hangi bakımlardan öne çıkarmalarının mümkün olabileceği, gelişime açık alanlarının neler olduğu, istihdam kapasitesinin nasıl artırılabilirliği gibi bir stratejik bakış açısıyla ele almayı gerektirmektedir. Yeni yaklaşımda ülkelerin hedefinde sadece geri kalmış kentler/bölgeler bulunmamaktadır. Ülkenin tümü; bölgesel, kentsel ve yöresel düzeyde etkin bir kalkınma sürecine sokulmaktadır. Bu anlayışta; öncelikle her kentin/bölgenin kendi öz yetenekleri belirlenmekte, daha sonra güçlü ve potansiyel yanları dikkate alınarak desteklenmekte ve böylece ulusal ve küresel pazarlarda rekabet üstünlüğü elde edilmeye çalışılmaktadır. Her bölgede veya kentte aynı yatırımlar değil bölgenin ihtiyacına göre farklılaşmış karşılaştırmalı üstünlüğe sahip yatırımlar desteklenmektedir. Bu çalışma ile Tekirdağ merkez ve ilçelerinin karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olduğu alanlar belirlenmiştir ve Tekirdağ merkez ve ilçelerinin ekonomik hamlesine imkan sağlayacak ve sistematik olarak desteklenebilecek proje fikirleri geliştirilmiştir. Bu kapsamda iki temel analiz yapılmıştır: "mevcut durum analizi" ve "şehir rekabetçilik analizi". Mevcut durum analizi kapsamında Bitkisel ve Hayvansal Üretim Yoğunlaşma Analizi ve Sanayi ve Hizmetler Sektörleri Yoğunlaşma Analizi yapılmışken, şehir rekabetçilik analizi kapsamında GZFT Analizi, Rekabetçi Üstünlük Analizi ve Senaryo Planlama Analizi yapılmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** Tekirdağ ve İlçeleri, Karşılaştırmalı Üstünlükler, Şehir Rekabetçilik Analizi, Mevcut Durum Analizi, GZFT Analizi

**Jel Sınıflandırma Kodları:** P49; F10; R11; Q19; O12

### Determinants of Comparative Advantage of Tekirdağ and its Towns

**Abstract:** New development approach of the European Union requires taking into account each city and town in Turkey in a strategic approach. The new approach requires to determine how to increase employment capacity of towns and cities in Turkey, how to maintain a prominence in Turkey and the world for each town and city, and the points needs to be developed for each city and town in Turkey. Under this approach, a country doesn't only target its underdeveloped regions. On the contrary, whole country is actively integrated into a process of development in regional, urban and local level. In this understanding, each city's own capabilities are determined at first. Then the strengths and potentials of the city are supported. Thus it is tried to gain a competitive advantage in national and global markets. Investments have differentiated according to comparative advantage of each city or region rather than they are allocated in the same manner throughout the country. In this study, comparative advantage areas of Tekirdağ and its towns are determined. Projects, that will enable the economic moves of towns and are systematically supported, are developed. In this context, two main analysis are undertaken, namely "current situation analysis" and "city competitiveness analysis". Under the current situation analysis, Concentration Analysis for Plant and Animal Production and Concentration Analysis for Industry and Service Sectors are conducted. Under the city competitiveness analysis, SWOT analysis, Competitive Advantage Analysis, and Scenario Planning Analysis were carried out.

**Key Words:** Tekirdağ and its Towns, Comparative Advantage, City Competitiveness Analysis, Current Situation Analysis, SWOT Analysis

**Jel Codes:** P49; F10; R11; Q19; O12

<sup>1</sup> Bu çalışma Namık Kemal Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimince Desteklenmiştir. Proje Numarası: NKUBAP.00.13.AR.15.01 (This work was supported by Research Fund of the Namık Kemal University. Project Number: NKUBAP.00.13.AR.15.01)

## 1. Giriş

Tarihin bütün zamanlarında kentler verimliliğin ve ekonomik büyümenin motoru olmuşlar ve ülkelerin ve bölgelerin gelecekteki ekonomik büyüme ve rekabetçiliklerinin zorunlu bir unsuru olmaya da devam edeceklerdir. Bu durum özellikle gelişmekte olan ülkelerin devasa ve hızlı kentleşmesinin meydana geldiği içinde bulunduğumuz zamanlarda daha da önem kazanmıştır (World Economic Forum, 2014).

Küreselleşme, bilgi teknolojilerindeki gelişmeler ve yapısal değişimler şehirler arasındaki rekabetin koşullarını değiştirmiştir. Avrupa Birliği yapılanması, şehirleri tek pazar yapılanmasından kaynaklanan fırsat ve tehditlere karşı daha duyarlı olmaya zorlamaktadır. Yatırımlar ve gelir için rekabet edilen bu yeni ortamda şehirler için mutlak avantajdan ziyade mukayeseli avantaj daha önem kazanmıştır (Begg, 1999: 795).

Avrupa Birliği'nin yeni kalkınmacılık anlayışı, Türkiye'deki her bir kent ve ilçelerini Türkiye'de ve dünyada hangi bakımlardan öne çıkmalarının mümkün olabileceği, gelişime açık alanlarının neler olduğu, istihdam kapasitesinin nasıl artırılabilir gibi bir stratejik bakış açısıyla ele almayı gerektirmektedir.

Yeni yaklaşımda ülkelerin hedefinde sadece geri kalmış kentler/bölgeler bulunmamaktadır. Ülkenin tümü; bölgesel, kentsel ve yöresel düzeyde etkin bir kalkınma sürecine sokulmaktadır. Bu anlayışta; öncelikle her kentin/bölgenin kendi öz yetenekleri belirlenmekte, daha sonra güçlü ve potansiyel yanları dikkate alınarak desteklenmekte ve böylece ulusal ve küresel pazarlarda rekabet üstünlüğü elde edilmeye çalışılmaktadır. Her bölgede veya kentte aynı yatırımlar değil bölgenin ihtiyacına göre farklılaşmış karşılaştırmalı üstünlüğe sahip yatırımlar desteklenmektedir.

Bir şehir veya bölgenin rekabetçiliğini etkileyen dört ana faktör mevcuttur. Yerel ekonomik kalkınma stratejisi belirlenirken veya şekillendirilirken bu faktörler dikkate alınmaktadır. Stratejik planlama sürecinde "yerel ekonomik kalkınma göstergeleri" adı verilen bu dört gösterge kategorisi ölçümlenmekte ve izlenmektedir (Cities Alliance, 2007: 17)

**İktisadi Yapı:** Bu faktör altındaki göstergeler şehir veya bölge ekonomisinin büyüklüğü ve sektörel yapısına odaklanmaktadır.

**Yerel Cazibeler/Donatılar:** İlgili yöreye özgü doğal kaynaklar, ulaşım ve diğer altyapılar gibi rekabetçiliği etkileyen göstergeler.

**İnsan Sermayesi:** Bu faktör altındaki göstergeler yerel nüfusun ve işgücünün temel karakteristiklerine odaklanmaktadır.

**Kurumlar:** Bu faktör altındaki göstergeler yerel kamu kurum ve kuruluşların kalite ve etkinliğine odaklanmaktadır.

Bir şehrin veya bölgenin rekabetçiliğini geleneksel olarak belirleyen ana faktör grupları iktisadi yapı ve yerel donatılardır. Diğer iki faktör grubu ise destekleyici niteliktedir. Bununla birlikte, bir şehrin veya bölgenin rekabetçiliğini belirleyen bu dört faktör grubu içerisinde insan sermayesi giderek önemini artırmaktadır. Ölçülmesi zor olmakla birlikte kurumsal faktörler de yatırım ortamı için gittikçe önemli bir faktör olarak kabul edilmeye başlanmıştır.

Bir şehrin veya bölgenin varlıkları (ekonomik yapısı, yerel donatıları ve insan kaynakları), o şehir için oluşturulan kalkınma stratejisinin potansiyel başarısını etkileyecektir. Yetenek yoksunlukları, ulaşım problemleri, zayıf ve rekabetçi olmayan sanayi altyapısı en iyi kalkınma stratejilerini bile olumsuz olarak etkileyecek faktörlerdir. Ayrıca yerel kurumlar da yerel ekonomik kalkınma hamlesinde önemli rol oynamaktadır. Günümüzde ekonomik büyüme, istihdam yaratımı ve yoksulluk azaltma için kurumsal kapasite ve kurumsal liderlik giderek daha fazla rol oynamaktadır. Bu nedenle, bölgenin varlıklarının ve kurumlarının anlaşılması yerel ekonominin değerlendirilmesinde önem arz etmektedir.

## 2. Gerekçe ve Yöntem

Şehirlerin rekabetçiliğini değerlendirirken kullanılan dört temel analiz yöntemi vardır (Cities Alliance, 2007: 39):

1. SWOT (GZFT) Analizi
2. Problem Analizi
3. Rekabetçi Üstünlük Analizi
4. Senaryo Planlama Analizi

Dört analiz yöntemi veri, kapasite ve kaynaklar bakımından farklı gerekliliklere sahiptir. GZFT (güçlü yönler, zayıf yönler, fırsatlar ve tehditler) analizi, yerel ekonomik kalkınma stratejik planlamalarının başlangıcında kullanılan yaygın bir yöntemdir.

## 2.1. GZFT Analizi

Şehir veya bölgenin GZFT analizi yapılırken ilgili bölgenin genel olarak ve istihdam, ekonomik kalkınma gibi spesifik konulardaki güçlü yönleri, zayıf yönleri, fırsatları ve tehditleri analiz edilmektedir. GZFT analizi şehri etkileyen içsel ve dışsal faktörlerin beraber analiz edilmesini gerektirmektedir. Bu yolla ilgili şehir veya bölgenin diğer bölgelerden farklılaşan noktalarını belirlemeyi ve markalaşmada bu noktaların kullanılmasını hedeflemektedir. İlgili şehrin güçlü ve zayıf yönleri üzerinde analiz yapılırken, yatırımları kendine çekme konusunda bölgedeki şehirlerle veya benzer şehirlerle karşılaştırmalı olarak analiz yapılır ve ilgili şehrin kendine özgü güçlü yönleri üzerine inşa edilen fırsatlar belirlenir. Örneğin:

### Güçlü Yönler

- Kıyı şehri olunması
- Liman şehri olunması
- Üniversite ve araştırma merkezlerinin olması
- Yüksek yaşam kalitesi
- Nüfusun eğitim düzeyinin yüksek olması
- Yüksek miktarda yabancı sermaye yatırımı

### Zayıf Yönler

- Faaliyet gösteren firmaların şirket merkezlerinin başka şehirlerde olması
- İmalat sanayinin faaliyetlerinde zayıflama
- Yüksek emlak fiyatları

### Fırsatlar

- Yatırımların yeni teknolojilere yapılması
- Küresel dış kaynak kullanımı trendinden yararlanma
- Serbest ticaret bölgesi kurulması

### Tehditler

- Beyin göçünün devam etmesi
- Güvenlik çekincelerinin liman lojistik sektörü ve serbest ticaret bölgesi planları üzerinde etkisi

## 2.2. Problem Analizi

Problem analizi yöntemiyle, “Yerel ekonominin karşı karşıya olduğu temel konular nelerdir? Bu konular birbirleriyle ve dış çevre ile nasıl ilişkilidir? Hangi konular daha önceliğe ve daha düşük önceliğe sahiptir.” gibi konular tartışılır.

Problem analizi, stratejik planlama sürecinde konu edinilecek temel başlıkların belirlenmesinde kullanılan bir analiz yöntemidir. Problem analizi yönteminde, “problem” bir zayıflık olabileceği gibi fırsatlar ve zorlu amaçları da ifade eder. Problem analizinde “problem ağacı” denilen bir yöntem kullanılır. Problem analiz 4 temel aşamadan oluşur:

1. Şehrin karşı karşıya kaldığı problemlerin ve konuların uzun bir listesi yapılır.
2. Diğerlerinin kökeninde bulunan bir veya daha fazla temel problemler belirlenir.
3. Hangi problemlerin neden, hangilerinin ise sonuç olduğu belirlenir.
4. Konular neden ve sonuç başlıkları altında hiyerarşik bir sıralamaya tabi tutulur.

Problem ağacı yukarıdaki bilgilerin toplanmasından sonra oluşturulur ve temel problemlerin, problemlere ait öncü belirtilerin ve karşılıklı ilişkilerin ortaya koymaya yardımcı olur. Örneğin:

İşsizlik

a) Geçim kaynaklarının yokluğu .....a) Mesleki eğitim eksikliği

b) Yatırımcı eksikliği..... a) Yatırım yapılacak gayri menkul eksikliği b) Altyapı eksikliği c) Vasıflı işgören eksikliği a) Eğitim eksikliği

## 2.3. Rekabetçi Üstünlük Analizi

Rekabetçi üstünlük analizinde aşağıdaki soruların cevapları aranmaktadır: Yerel ekonomi ne kadar rekabetçidir? Yerel ekonominin rekabet içinde olduğu şehir veya bölgelerin ekonomileri karşısında performansı (istihdam, ihracat, GSYH, yenilik, verimlilik gibi) nedir? Yerel ekonomide faaliyet gösteren firmaların rekabet içinde olunana şehirdeki firmalar karşısındaki performansı (istihdam, ihracat, yenilik, verimlilik gibi) nedir? Rekabet olunan şehir ile karşılaştırıldığında iş çevresi koşulları (finansal altyapı, lokasyon, yerel piyasanın yapısı, fiziksel altyapı, büyüklük) nasıldır?

Rekabetçi üstünlük analizinde, yerel ekonominin o bölgedeki firmalar için avantaj veya üstünlük sunan koşulları değerlendirilir. Rekabetçi üstünlük analizler yönetmelerinden en popüler Michael Porter tarafından geliştirilen ve ulusal rekabetçiliğin elmas yaklaşımı adı verilen yaklaşımdır. Elmas yaklaşımında firmalar-arası rekabet, üreticilerin pazarlık gücü, müşterilerin pazarlık gücü, piyasaya giriş koşulları, ikame ve tamamlayıcı ürün koşulları analiz edilir.

Elmas yaklaşımı, devlet tarafından etkilenebilen ve bir şehrin rekabetçiliğini etkileyen dört (beş) etkeni analiz eder.

1. Üretim faktörleri koşulları: vasıflı, altyapı ve sermaye gibi girdilerin mevcudiyeti. Hammadde, teknoloji, insan kaynakları, altyapı gibi alt değişkenler bu temel değişkenin bileşenlerini oluşturmaktadır.
2. Talep koşulları: Yerel talebin seviyesi ve sofistikeliği. İç talep, dış talep, nitelikli talep, potansiyel pazarlar gibi alt değişkenler talep koşullarını oluşturmaktadır.
3. İş aleminin yapısı, stratejisi ve rekabet koşulları (Firma stratejisi ve Rekabet Yapısı): Yerel piyasadaki rekabetin derecesi. Bölgesel şartlar, şehirde faaliyet gösteren firmaların yapısı, yabancı sermaye, firmaların yenilikçilik kapasiteleri, firma stratejisi, rekabet yapısı.
4. Sanayi yapısı: Temel ve destekleyici (yardımcı) üretim faaliyetleri arasındaki bağlantıların mevcudiyeti ve ilişkilerin derecesi.
5. Devlet ve Yerel Yönetimler: Devlet kurum ve kuruluşlarının ve yerel yönetimlerin ilçenin kalkınması için olan faaliyetleri

Bu model çerçevesinde, ilçeler beş etkene göre değerlendirilir düşük, orta ve yüksek şeklinde üç seviyeli bir ölçek ile analiz edilir. İlçelere düşük, orta ve yüksek değerlerinin verilmesi mukayese tekniği (benchmarking tekniği) kullanılmak yoluyla yapılır. İdeal durum ile mukayese edilerek ilçelere düşük, orta ve yüksek değerlerinden biri verilir.

## 2.4. Senaryo Analizi

Senaryo analizinde şu soruların cevapları aranmaktadır: Yerel ekonominin gelecekteki durumu ve görünümü nasıl olacaktır? Bu değişim şehrin rekabetçiliğini nasıl etkileyecektir? Şehrin gelecekteki görünümü nasıl olacaktır? Hangi faktörler ve hangi şekilde şehrin gelecekteki ekonomik kalkınmasını etkileyecektir? Şehrin gelecekte ne durumda olması arzu edilmektedir? Arzu edilen duruma ulaşmak için hangi değişimlerin yapılması gerekmektedir?

Senaryo planlaması, potansiyel değişimleri tahmin etmek, bu değişimlerin etkilerini anlamak ve bu değişimlere adaptasyon için gerekli olan stratejileri belirlemek amacıyla yapılan bir analiz tekniğidir. Senaryo planlaması gelecekteki belli bir görünümü tahmin etmek için yapılan bir eylem değildir. Bunun yerine, geleceği şekillendirecek temel etmenleri belirlemek ve bu etmenlerin birbirleriyle etkileşimini öngörmek için yapılan bir eylemdir. Değişime neden olabilecek etmenler olarak şehir nüfusunun gelecekteki durumu gibi tahmin edilebilir olabileceği gibi küresel ekonomik koşullardaki değişimler gibi tahmin edilemeyenler de olabilir. Böylece senaryo planlaması yoluyla nicel ve nitel enformasyona dayalı bir gelecek tahmin edilmeye çalışılır.

## 3. Bulgular

### 3.1.Mevcut Durum Analizi

Tekirdağ merkez ve ilçelerinin mevcut durum analizi kapsamında Bitkisel ve Hayvansal Üretim Yoğunlaşma Analizi ve Sanayi ve Hizmetler Sektörleri Yoğunlaşma Analizi yapılmıştır.

#### 3.1.1. Bitkisel ve Hayvansal Üretim Yoğunlaşma Analizi

Bitkisel ve hayvansal üretim yoğunlaşma analizi yoluyla, Tekirdağ merkez ve ilçelerinde bitkisel ve hayvansal üretimde mekansal yoğunlaşmaların tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda Tekirdağ İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nün 2014 yılı Tarım Raporu ve TÜİK 2014 nüfus verileri kullanılarak ilçelerde kişi başına düşen tarla bitkileri üretim miktarı ile ilçelerde kişi başına düşen hayvan sayıları analiz edilerek ilçelerin tarla bitkileri ve hayvansal üretimde nüfusa göre yoğunlukları tespit edilmiştir.

Tekirdağ ilinin 2014 yılı nüfusu 906.732 ve nüfus artış hızı %3,62'dir. En yüksek nüfusa sahip ilçe 235.630 ile Çorlu ilçesidir. Çorlu ilçesini merkez ilçe Süleymanpaşa, Çerkezköy ve Kapaklı ilçeleri takip etmektedir. Nüfusu en düşük ilçeler ise Marmaraeğlisi, Muratlı ve Şarköy'dür. Malkara ve Hayrabolu ilçelerinin nüfusu bir önceki yıla göre azalış gösterirken, diğer ilçelerin nüfusları artış göstermektedir. En yüksek nüfus artışı %8,4 ile Çerkezköy ilçesidir. Sanayi yoğunluklu ilçelerin il içi ve il dışından göç aldığı görülmektedir. Bu durumun istisnası Şarköy ilçesidir. Yazlıkların yoğun olduğu, turizm ilçesi Şarköy'ün nüfusu %4,9 artış göstermiştir (Bkz. Tablo 1).

Tekirdağ'ın ilçeleri kişi başına düşen hayvan sayısı bakımından bir sıralamaya tabi tutulduğunda ilk sırada Malkara ilçesinin yer aldığı görülmektedir. Malkara ilçesini, Hayrabolu ve Şarköy ilçeleri takip etmektedir. Kişi başına hayvan sayısı en düşük ilçeler sırasıyla Çorlu, Çerkezköy ve Kapaklı'dır (Bkz. Tablo 2).

Tekirdağ'ın ilçeleri kişi başına düşen tarla bitkileri (ton) bakımından bir sıralamaya tabi tutulduğunda ilk sıra da Hayrabolu ilçesinin yer aldığı görülmektedir. Hayrabolu ilçesini, Malkara ve Muratlı ilçeleri takip etmektedir. Kişi başına tarla bitkileri en düşük ilçeler sırasıyla ve Çerkezköy, Kapaklı ve Çorlu'dur (Bkz. Tablo 3).

Tekirdağ'ın ilçelerinin tarımsal faaliyetlerdeki yoğunlaşma sıralamasına ulaşmak amacıyla ilçeler kişi başına hayvan sayıları ve tarla bitkileri üretimlerine göre ağırlıklandırılmış bir sıralamaya (%60 bitkisel üretim ve %40 hayvan sayısı ağırlandırılmak üzere) tabi tutulursa ilk sırayı Hayrabolu ilçesinin aldığı görülmektedir. Hayrabolu ilçesini Malkara ve Muratlı takip etmektedir. Tarımsal faaliyetlerin en az yoğunlaştığı ilçeler sırasıyla Kapaklı, Çerkezköy ve Çorlu ilçeleridir (Bkz. Tablo 4).

Tablo 1. Tekirdağ Merkez ve İlçeleri Nüfus ve Nüfus Artış Hızı (2014)

İlçe	Nüfus	Nüfus Artış Hızı (Binde)
Tekirdağ	906.732	36,2
Çorlu	235.630	43,8
Süleymanpaşa	182.522	18,2
Çerkezköy	123.119	84,6
Kapaklı	92.003	68,7
Ergene	57.613	14,4
Malkara	53.014	-5,2
Saray	47.522	7,4
Hayrabolu	33.488	-10,4
Şarköy	31.524	49,8
Muratlı	26.821	2,1
Marmaraeğlisi	23.476	28,5

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. Tekirdağ Merkez ve İlçeleri Hayvan Sayısı ve Kişi Başına Düşen Hayvan Sayısı (2014)

İlçe	Hayvan Sayısı	Nüfus	Kişi Başına Hayvan Sayısı	KB Düşen Hayvan Sayısı*0,40
Malkara	150.792	53.014	2,84	1,136
Hayrabolu	53.343	33.488	1,59	0,636
Şarköy	53.995	31.524	1,72	0,688
Muratlı	22.352	26.821	0,83	0,332
Saray	34.199	47.522	0,72	0,288
Ergene	31.582	57.613	0,55	0,22
Marmaraeğlisi	10.518	23.476	0,45	0,18
Süleymanpaşa	61.643	182.522	0,33	0,132
Kapaklı	14.480	92.003	0,16	0,064
Çerkezköy	15.611	123.119	0,13	0,052
Çorlu	16.025	235.630	0,07	0,028

Kaynak: Tekirdağ İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, 2014 yılı Tarım Raporu

Tablo 3. Tekirdağ Merkez ve İlçeleri Tarla Bitkileri ve Kişi Başına Düşen Tarla Bitkileri-Ton (2014)

İlçe	Tarla Bitkileri (Ton)	Nüfus	Kişi Başına Tarla Bitkileri (Ton)	KB Tarla Bitkileri*0,60
Hayrabolu	456.143	33.488	13,6	8,16
Malkara	473.739	53.014	8,93	5,358
Muratlı	166.747	26.821	6,22	3,732
Marmaraereğlisi	67.394	23.476	2,87	1,722
Saray	128.572	47.522	2,71	1,626
Ergene	139.821	57.613	2,43	1,458
Süleymanpaşa	349.441	182.522	1,91	1,146
Şarköy	29.838	31.524	0,95	0,57
Çorlu	105.567	235.630	0,44	0,264
Kapaklı	38.753	92.003	0,42	0,252
Çerkezköy	44.802	123.119	0,36	0,216

Tablo 4. İlçeler Bazında Nüfusa Göre Tarımsal Üretim Sıralaması (Tarımsal Faaliyetlerdeki Yoğunlaşma)

İlçe	Ağırlıklandırılmış Sıra (%60 tarla bitkileri+%40 hayvan sayısı)
Hayrabolu	8,796
Malkara	6,494
Muratlı	4,064
Saray	1,914
Marmaraereğlisi	1,902
Ergene	1,678
Süleymanpaşa	1,278
Şarköy	1,258
Çorlu	0,316
Çerkezköy	0,244
Kapaklı	0,316

Tablo 5. Tekirdağ Merkez ve İlçeleri 4a (Sigortalı Ücretli) Kapsamında Çalışanların Sayıları (2014)

İlçe	Sigortalı Ücretli (4a)
Çorlu	92.185
Çerkezköy	67.451
Süleymanpaşa	39.072
Ergene	14.814
Kapaklı	10.377
Malkara	7.001
Saray	6.181
Marmara Ereğlisi	5.262
Muratlı	5.174
Şarköy	2.930
Hayrabolu	2.765
Toplam	253.212

Kaynak: SGK İl Müdürlüğü

Tablo 6. İşçi Sayılarına Göre Tekirdağ Merkez ve İlçelerinin Sanayi ve Hizmetler Sektöründeki İlçe Bazlı Yoğunlaşmaları

İlçe	Nüfus	Sigortalı Ücretli (4a)	Sigortalı Ücretli/ Nüfus (%)
Çerkezköy	123 119	67.451	54,79
Çorlu	235 630	92.185	39,12
Ergene	57 613	14.814	25,71
Marmaraeğlisi	23 476	5.262	22,41
Süleymanpaşa	182 522	39.072	21,41
Muratlı	26 821	5.174	19,29
Malkara	53 014	7.001	13,21
Saray	47 522	6.181	13,01
Kapaklı	92 003	10.377	11,28
Şarköy	31 524	2.930	9,29
Hayrabolu	33 488	2.765	8,26

### 3.1.2. Sanayi ve Hizmetler

#### Sektörleri Yoğunlaşma Analizi

Sanayi ve hizmetler sektörleri yoğunlaşma analizi yoluyla, Tekirdağ merkez ve ilçelerinde ve "İşçi Sayılarına Göre Sanayi ve Hizmetler Sektöründeki İlçe Bazlı Yoğunlaşmaların" tespit edilmesi amaçlanmıştır.

SGK çalışan sayıları doğrultusunda analiz yapılacak ve "İşçi Sayılarına Göre Sanayi ve Hizmetler Sektöründeki İlçe Bazlı Yoğunlaşmalar" hesap edilecektir. Bu kapsamda Sosyal Güvenlik Kurumu 4 a ( sigortalı ücretli) kapsamında çalışan verileri kullanılmıştır. 2014 yılında Tekirdağ ilinde sigortalı ücretli çalışan sayısı 253.212'dir. En fazla sigortalı işçi sayısı Çorlu ilçesindedir. Çorlu ilçesini Çerkezköy ve Süleymanpaşa izlemektedir. Sigortalı ücretli çalışan sayısı en düşük ilçeler Hayrabolu, Şarköy ve Muratlı'dır (Bkz. Tablo 5).

Sigortalı ücretli sayısının nüfusa oranına göre Tekirdağ'ın ilçeleri analiz edildiğinde, nüfusa göre en fazla sigortalı ücretli sayısının %54,79 ile Çerkezköy ilçesinde olduğu görülmektedir. Çerkezköy ilçesini Çorlu ve Ergene ilçeleri takip etmektedir. Yoğunlaşmanın en düşük olduğu ilçeler Hayrabolu, Şarköy ve Kapaklı'dır (Bkz. Tablo 6).

### 3.2.Şehir Rekabetçilik Analizi

Tekirdağ merkez ve ilçelerinin şehir rekabetçilik analizi yapılırken her bir ilçe için GZFT Analizi, Rekabetçi Üstünlük Analizi ve Senaryo Planlama Analizi yapılmıştır. Yer kısıtından dolayı sadece Şarköy ilçesi sonuçları rapor edilmiştir:

#### Şarköy

Şarköy, Tekirdağ ili'nin güneybatısında, Marmara Denizi kıyısında yer almaktadır. Doğusunda ve güneyinde Marmara Denizi, batısında Çanakkale'nin Gelibolu İlçesi, kuzeyinde Tekirdağ Süleymanpaşa Merkez İlçesi ve Malkara İlçesi ile çevrilmiştir.

İlçenin alanı 515 km<sup>2</sup>'dir. 2014 yılı itibarıyla Şarköy ilçesinin nüfusu 31.524'tür. İlçe deniz kıyısında olmasından dolayı turistik bir ilçedir ve yaz aylarında nüfusu 150 binleri bulmaktadır.

İlçenin toplam arazi varlığı 48.000 hektardır. Bu alanın 43.000 hektarı (%89,4) tarım arazisi, 5.100 hektarı (%10,6) tarım dışı arazidir. Mikro klima özelliği gösteren ilçede çok yönlü tarım yapılmaktadır. Ekiliş alanı olarak %47,31 oranı ile ilk sırada tarla ürünleri yer alsa da ekonomik yönden en çok gelir getiren ürünler sırasıyla; üzüm, zeytin, buğday daha sonra ayçiçeği ve diğer tarla ürünleri yer almaktadır. İlçenin doğusunda kalan merkez arazisi ve sahil köylerinde bağcılık ve zeytincilik ön planda yer alırken diğer bölgelerde tarla ziraatı ağırlık kazanmıştır. İç kısımlarda kalan köylerde ise bağ alanları dışındaki yerlere buğday ve arpa ekilişi yapıldığı görülmektedir. Üzümlerden yapınca çeşidi hem şaraplık hem de sofralık olarak tüketilmektedir. İlçenin yıllık şaraplık üzüm üretimi 52.000 ton, sofralık üzüm üretimi ise 12.000 ton civarındadır. Kapama zeytin yetiştiriciliği yapılan alan 1.500 hektardır. Yöre koşullarında bağ ve

zeytin karışık yetiştirilmektedir. İlçede yetiştiriciliği yapılan zeytin çeşidi gemlik tipi olup sofralık olarak tüketilmektedir. İlçede önemli miktarda kiraz da üretilmektedir. İlçe genelindeki hayvancılık işletmeleri, çoğunluğu 1-3 baş hayvan sayısına sahip küçük aile işletmeleri şeklindedir.

### 3.2.1. GZFT Analizi

#### Güçlü Yönler

- 1) Lojistik konum: Şarköy, İstanbul ve Çanakkale arasında stratejik bir konumdadır, ayrıca Marmara adalarına (Avşa, Marmara Adası) yakın mesafededir.
- 2) Mavi bayraklı plajı: Şarköy kumsalı, kanalizasyon sisteminin ve arıtma sisteminin kurulmasının ardından 2006 yılında denizinin temizliği nedeniyle "mavi bayrak" almaya hak kazanmış ve görelilik olarak Marmara Denizindeki temiz kıyılardan biri durumuna gelmiştir. Bu ise Şarköy'ün cazibesini yeniden artırmıştır. Ayrıca, plajı merkezde olan ender ilçelerden birisidir.
- 3) İlçede göletin bulunması ve su sorununun olmaması.
- 4) Kanalizasyon sisteminin mevcut olması.
- 5) Şarköy'ün havası (poyraz rüzgarı) özellikle astım hastaları için faydalıdır ve İstanbul başta olmak üzere civardaki doktorlar tarafından hastalara tavsiye edilmektedir.
- 6) Rüzgar tribünleri için uygun bir konum: Şarköy konumu itibarıyla rüzgar tribünleri kurulmaya müsait bir yerdir. Bununla birlikte rüzgar tribünlerinin yerel ekonomiye etkisi sınırlıdır.
- 7) Uzun kıyı şeridi: Şarköy'ün uzun Marmara Denizi kıyı şeridinde sahip olması (8 km.) balıkçılık için uygun bir ortam yaratmaktadır. İlçe merkezi ile Hoşköy ve Mürefte beldelerinde olmak üzere 3 adet faal balıkçı barınağı ve üç adet Su Ürünleri Kooperatifi mevcuttur.
- 8) Tarihsel olarak güçlü bağcılık ve şarapçılık sektörü: Şarköy kısmi Akdeniz iklimine sahip olması nedeniyle kaliteli sofralık ve şaraplık üzüm üretimine müsait bir konumdadır. Doluca, Gülör, Kutman gibi şarapçılık sektörünün güçlü oyuncularını ilçede faaliyet göstermektedir.

- 9) Turizmde çeşitlilik sunabilme: Şarköy çeşitli turizm aktivitelerini (yamaç paraşütü, sörf, yayla turizmi, eno turizm, doğa yürüyüşleri, kuş gözlemciliği) birlikte sunma bilme imkanına sahiptir.
- 10) Rüzgar sörfüne uygun konum. Hoşköy-Şarköy hattı rüzgar sörfü için uygun konumdadır.
- 11) Yaylaları: Ganos Dağlarının eteğindeki Uçmaktara ve Güzelköy yaylaları yapılaşmadan uzak doğal güzelliklerdir ayrıca yamaç paraşütü gibi doğa sporları için uygun konumdadır.
- 12) Doğal sit alanları: Şarköy ilçesine bağlı Uçmaktara köyü.
- 13) Ucuz emlak fiyatları

#### Zayıf Yönler

- 1) Deprem bölgesi olması. Şarköy 2. derece deprem bölgesidir ve geçmişte de çeşitli büyüklüklerde depremler atlatmıştır.
- 2) İlçe merkezi ova üzerine kurulduğundan dolayı ilçenin zemin yapısı su baskını riskini taşımaktadır.
- 3) Turizm sezonunun kısa olması
- 4) Konaklama tesislerinin yetersiz olması ve konaklama tesisleri yatırımları için potansiyelin yetersiz olması
- 5) Yaz ve kış nüfusu arasında dengesizlik. Toplam 31.000 konuta sahip Şarköy'de konutların yaklaşık 25.000'ini yazlık olarak kullanılmaktadır. İstanbul'da ikamet eden yerli turistler için Tekirdağ ili kıyı şeridi yazlık ve hafta sonu kaçış bölgesi olarak görülmektedir. Fakat belli dönemini ilçede geçiren kişiler ilçenin nüfusuna kayıtlı olmadıklarından Şarköy hizmet götürdüğü kişi sayısından daha az iller bankası katkısı almaktadır çünkü ilçelerin iller bankasından aldığı katkılar nüfuslarına orantılıdır. Bu ise ilçede kısmi altyapı sorunlarına yol açmaktadır.
- 6) İlçenin yatırımları istihdam yaratıcı karakterde değildir.
- 7) İlçenin turizm organizatörleri ile ilişkileri güçlü değildir.

#### Fırsatlar



- 1) Şarköy, özellikle sağlık turizmi için mekansal uygun bir konumdadır.
- 2) Şarköy, çeşitli turizm aktivitelerini (deniz turizmi, yeme-içme turizmi, şarap turizmi, doğa turizmi ve doğa sporları turizmi) birlikte sunma bilme imkanına sahiptir.

#### Tehditler

- 1) İlçenin ticaret hacminin ilçenin ekonomik olarak aktif nüfusunu desteklemekten uzak olması.
- 2) İlçeye ulaşımın zorlu olması ve yolunun tek şeritli olması.
- 3) Kalifiye işgörenler için yaşam koşullarının uygun olmaması.
- 4) Girişimci kültürünün gelişmemiş olması

#### 3.2.2. Rekabetçi Üstünlükler Teorisi

Şarköy, konumu itibarıyla sanayi sektörü gelişim dinamiklerinden yoksundur. Şarköy'ün karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olduğu sektörler olarak tarım (bağcılık-şarapçılık, zeytin, kiraz), balıkçılık, turizm ve sağlık karşımıza çıkmaktadır.

Şarköy ilçesinin geleneksel olarak rekabetçi üstünlükte olduğu sektör üzümculük, bağcılık ve şarapçılıktır. Turizm faaliyetleri ilçenin rekabetçi üstünlükte olduğu ikinci sektördür. Sezonluk turist ve yazlıkçı ağırlamanın yanında "agro-eko turizmi, sağlık turizmi, yat üretimi" de potansiyeli olan ve geliştirilebilecek alanlardır. İlçe özellikle yerli turistler için turistik bir cazibe merkezi olabilme potansiyeline sahiptir.

#### Şarköy Toplam Puan: 0 (Orta)

##### 1) Üretim faktörleri koşulları (-1):

Trakya bölgesinde gece-gündüz ve yaz-kış farklarının belirgin olduğu iklim şartları kaliteli üzümlerin yetiştirilmesi için uygun koşulları sunmaktadır. Nemli rüzgarlar iklimi yumuşatarak üretim için verimli şartları sağlamaktadır. Özellikle Şarköy-Mürefte bölgesinin yaz döneminde dahi rüzgarlı olması, yaz kuraklığının önüne geçmekte üzümlerin kalitesini olumlu etkilemektedir. İlçe Türkiye'de şarap üretiminde önde gelen bölgelerden biridir. Farklı büyüklüklerde çok sayıda firma ve bunlar arasında köklü aile işletmeleri mevcuttur. Butik üreticiler kendi bağlarını kullanırken, bölgede yetişmeyen üzümlerin çeşitleri diğer illerden temin edilmektedir. Bununla birlikte bölgedeki arazilerin küçük parçalı

olması, büyük bağ alanları oluşturmak isteyen yatırımcıların tesis kurma sürelerini uzun vadeye yaymaktadır. Şarköy Meslek Yüksek Okulunda şarapçılık, turizm gibi ilçenin vasıflı işgücüne hitap edecek olan programların bulunmaktadır.

İklimi, geniş kumsalları, mavi bayraklı denizi, üzüm bağları, zeytinlikleri ve orman varlığı Şarköy'ün doğal varlıkları arasındadır.

Sermaye eksikliği, girişimci eksikliği, vasıflı işçi yokluğu, ulaşım problemleri, turizm sezonunun kısa olması ilçenin sahip olduğu olumsuz üretim faktörleri arasında sayılabilir.

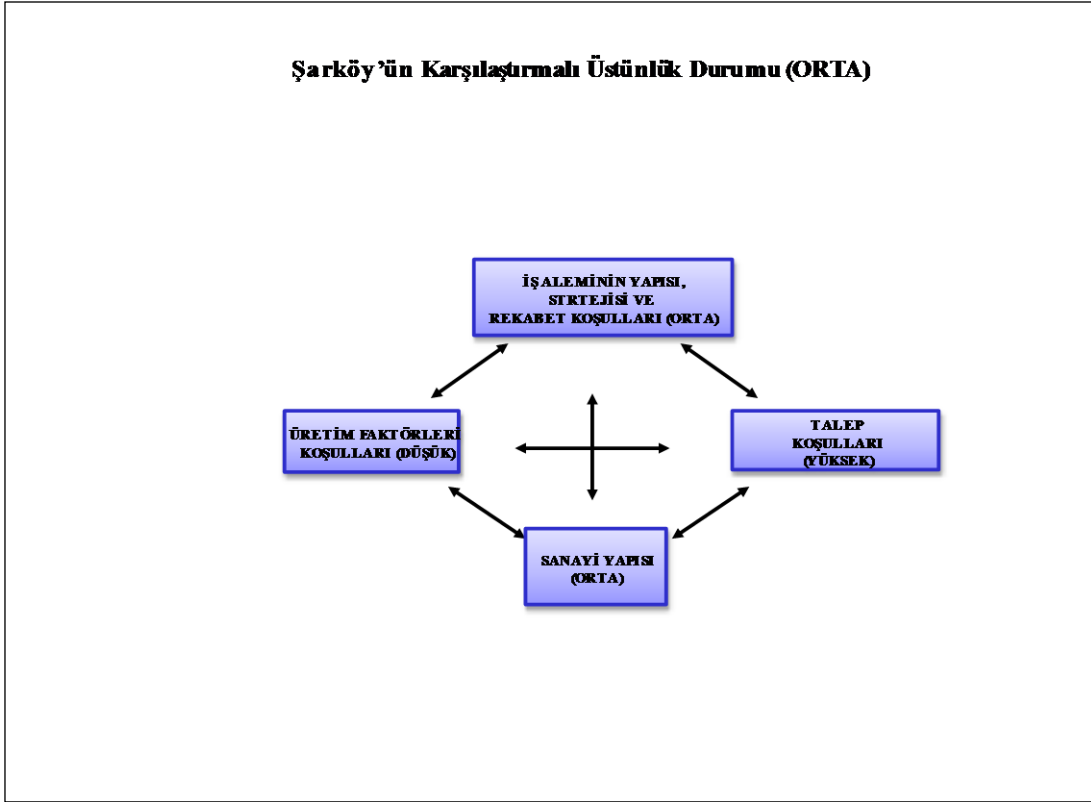
##### 2) Talep koşulları (1):

Bağcılık ve şarapçılık sektörü, İstanbul'un Avrupa yakasından ve Tekirdağ çevresinden gelen turistler, emekliler için ucuz ve yaşanabilir bir yer olması ve engelli vatandaşlar için uygun bir yerleşim yeri olması Şarköy'ün talep koşullarını olumlu etkileyen faktörlerdir.

Bölgede şarap turizmi potansiyeli iç talebi olumlu etkilemektedir. Şarköy'de şarap üreticilerinin yoğunlaşmış olması, hasat zamanları ve şarap tadımları için avantaj sunmaktadır. Butik, orta ve küçük üreticilerin büyük bir kısmı iç pazar odaklı üretim yapmaktadır. İstanbul'un restoranlar, butik kavlar, kalite market zincirleri gibi farklı satış noktaları sunması özellikle kalite şarap üreticilerin ürünlerini pazarlamalarını kolaylaştırmaktadır. Bölge'de bulunan birçok firma hasat zamanları sırasında ve dışında şarap tadım turları düzenleyerek hem marka tanınırlılıklarını artırmakta hem de iç talebi canlı tutmaktadır. Üzümlerin üreticileri için de şarap üreticileri istikrarlı bir talep anlamına gelmektedir.

İlçede konaklamalı turist sayısı düşüktür. Konaklama sayılarının düşüklüğünün temel nedeni yazlık olarak kullanılan ikinci konutlardır. Resmi rakamlarda düşük konaklama sayısına sahip ilçenin yaz aylarında nüfusu oldukça artmaktadır. İlçe kitle turizminden ziyade günübirlik ve hafta sonu turizmine yönelik bir talebe sahiptir. İlçe merkezinin yabancı turist talebi düşüktür. Bununla birlikte Uçmaddere ve çevresine Yunanistan mübadilleri turistik ziyaretlerde bulunmaktadır.

İkliminin yumuşak olması, ucuz emlak fiyatları özellikle İstanbul'daki dar gelirli ve emeklilerin ilçeye sezonluk veya kalıcı olarak göç etmesine yol açmaktadır. Ucuz yaşam koşulları ve yerleşim alanının düz olması engelli ailelerinin de ilçeye göç etmesine neden olmaktadır. Ayrıca, solunum yolu



rahatsızlığı bulunan (astım hastaları gibi) hastalara da doktorlar ilçeyi tavsiye etmektedirler.

Şekil 1: Şarköy'ün Karşılaştırmalı Üstünlük Durumu

### 3) İş aleminin yapısı, stratejisi ve rekabet koşulları (0):

Şarköy'ün turizm sezonunun kısa olması rekabet koşullarını etkileyen başlıca olumsuzluktur. Sezonun kısıllığından dolayı otel sayısı yeterli değildir. Ayrıca, ulaşım sorunları da rekabet koşullarını olumsuz etkilemektedir.

Bağcılık ve şarapçılık sektörü tarihsel olarak güçlü bir sektördür ve aralarındaki birlik Şarap Üreticileri Birliği aracılığıyla oluşturulmuştur. Benzer şekilde üzüm üreticileri de örgütlenmiştir. Şarköy, Mürefte, Hoşköy bölgesinde yaklaşık 40 lisanslı şarap üreticisi mevcuttur. Türkiye'de üretilen 100 bin ton şarabın %30'u Şarköy ve çevresinde üretilmektedir. Şarap üzerindeki ÖTV ve alkolün ithal edilmesi rekabet koşullarını ve sektörü olumsuz etkilemektedir

### 4) Sanayi yapısı (0):

Şarköy, konumu itibarıyla sanayi sektörü gelişim dinamiklerinden yoksundur. İlçede ticaret ve sanayi odası mevcut değildir. Bağcılık ve şarapçılık sektörü tarihsel olarak güçlü sektördür. Bağcılık ve şarapçılık sektöründe faaliyetler arasında bağlantı olmasına rağmen, geliştirilecek alanlarda bu bağlantılar mevcut değildir. Bölgede kaliteli şarap üretimine yönelik butik şarapçılığın yapılması önemli bir unsurdur. Butik şarapçılık katma değer yaratmakta ve farklılaşma yaratmaktadır.

### 3.2.3. Senaryo Analizi

- 1) Ulaşım kalitesi artırılmalı, bu kapsamda Tekirdağ-Şarköy arasındaki karayolu tamamen duble yol olmalıdır. Ayrıca, Tekirdağ-Şarköy arasındaki sahil yolundaki ıslah çalışmaları devam etmelidir. Bunun yanında, Gelibolu'ya kadar sahilten ulaşım

- imkanı veren Gelibolu yolunun ıslah edilmesi gerekmektedir.
- 2) İlçenin özellikle hafta sonu ve gününbirlik turizme yönelik olarak farklılaşarak ön plana çıkması gerekmektedir. Turistik aktiviteler arasında bağlantıların sağlanması yoluyla turistik cazibenin artırılması ve turizm sezonunun uzatılması gereklidir. Bu kapsamda, İstanbul'dan Çanakkale'ye uzanan Turizm Güzergahı oluşturulmalı ve bu güzergah etkinleştirilmelidir. Şarköy turizmi çeşitlendirmeli ve aynı zamanda turistik faaliyetler arasında entegrasyon sağlamalıdır. Şarköy-Mürefte-Hoşköy hattında diğer tamamlayıcı aktivite ve sektörler ile (eğlence sektörü, balık restoran, Şarköy'e özgü deniz ürünlerinin öne çıkarılması gibi faaliyetler) turistik aktivitelerin desteklenmesi ve sürekliliğin sağlanması gereklidir. Şarköy'ün çeşitli turizm aktivitelerini (yamaç paraşütü, sörf, yayla turizmi) birlikte sunma bilme imkanına sahiptir. Şarköy turizmde çeşitlilik sunabilme potansiyeli değerlendirilmeli ve bu aktiviteler aracı ve destekleyici kuruluşlar yardımıyla birbirine bağlanmalıdır. Bağbozumu turları, şarap rotası, şarap müzesi ziyaretleri gibi etkinliklerin devam ettirilmelidir. Hasat şenliklerinin artırılması gerekmektedir: zeytin hasat şenliği, üzüm hasat şenliği, kiraz hasat şenliği gibi şenlikler düzenlenmeli ve birbirleriyle entegre olmalı. Hamam, kilise, eski tekel fabrikası şarap yapım tesisleri ve diğer tarihi yapıların turizme kazandırılması ve bunların bir rotaya kavuşturulması (Uçmaktare evleri, Hoşköy Melen'de Şarapçılık Manastırı, Tepeköy Şapelleri, İğdebağlar Köyü eski tekel şarap fabrikası, Mürefte'deki Rum ve Türk Evleri, eski Şarap yapıları) sağlanmalıdır. Kültür turizm varlıkları marka değeri haline getirilerek yerli ve yabancı tur şirketlerinin gezi güzergahı içine alınmalıdır. Balıkçı barınakları Turizm Güzergahına entegre edilmelidir.
- 3) İlçe merkezinde 30.000 konut olmasına rağmen ilçe merkezinin nüfusu 17.000 kişidir. İller bankasından alınan paylar nüfus kayıtlarına göre olduğundan dolayı ilçenin iller bankasından aldığı katkı düşük kalmaktadır. İller bankası katkısının artırılması için nüfus kayıtlarının ilçeye alınması önem taşımaktadır. Bu kapsamda çalışmalar yapılmalıdır.
- 4) Yaz nüfusu ile kış nüfusu arasındaki dengesizliğin giderilmesi için ilçeye doğalgazın gelmesinin yanında ulaşım imkanlarının kuvvetlendirilmesi ve sosyal yaşamın hareketlendirilmesi gerekmektedir. İlçeye doğalgazın gelmesiyle birlikte ilçede sürekli olarak oturan kişilerin sayısında artış görülecektir. Turizm fakültesinin kurulması sağlanmalıdır. Dört yıllık bir fakültenin kurulması öncelikle ilçenin kış sezonunu canlandırarak ve turizm yatırımları ve aktiviteleri için nitelikli işgücü sağlayacaktır.
- 5) Turizm uygulama oteli yapılmalıdır. Ev pansiyonculuğu belli standart, denetim ve tanıtım içinde yapılmalı ve teşvik edilmelidir.
- 6) Şarköy'ün iklimi ve doğası sağlık turizmi için fırsatlar ortaya koymaktadır. Sağlık turizmi konusunda çalışmaların başlatılması ve yatırımcıların bölgeye davet edilmesi gereklidir.
- 7) Yat üretimi için üreticilerin ilçeye davet edilmesi ve ihtiyaçlarının belirlenmesi gereklidir.
- 8) Balıkçılık sektörü geliştirilmelidir. Şarköy'ün uzun Marmara Denizi kıyı şeridinde sahip olması balıkçılık için uygun bir ortam yaratmaktadır. Karides gibi tarihte Şarköy'ün güçlü olduğu su ürünleri üretimine yeniden önem verilmeli ve bu tür ürünlerin balık restoranlar yoluyla Şarköy'ün markalarından biri haline getirilmelidir.
- 9) Şarköy'ün tarımsal ürün çeşitliliği markalaşma yoluyla katma değer kazanmalıdır. Bu kapsamda, Şarköy zeytininin markalaşma yoluyla öne çıkarılması, Şarköy Çiftlik gibi marka yaratım sürecinin devam ettirilmesi ve yeni markaların eklenmesi yoluyla tarımsal katma değer artırılması gereklidir. Ayrıca, Mursallı Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi bünyesinde bulunan üzüm suyu üretim tesisinin faaliyetine devam edilmesi, markalaşmasının sağlanması ve gerek yurtiçi gerekse yurt dışı satışlarının artırılmasının sağlanması gereklidir.
- 10) Küçük sanayi sitesi kurulması gereklidir. KSS kurulması yoluyla şehir içinde gürültü kirliliğine yol açan unsurlar bir araya toplanmalı ve sinerji yaratılmalıdır.
- 11) İlçenin bağıcılığa ve zeytinciliğe yönelik tarım makineleri üretim kapasitesi ve inovasyon

kapasitesi artırılmalı ve bu tür işletmeler desteklenmelidir.

- 12) Sınır ötesi ilişkiler geliştirilmelidir. Sınır ötesinde bulunan mübadiller ile ilişkiler artırılmalı, turizm aktiviteleri artırılmalıdır. Yunanistan'daki kardeş şehirler ile işbirlikleri artırılmalıdır.
- 13) Sektörler arası entegrasyon sağlanmalıdır. Şarköy, tarım, turizm ve sağlık sektörlerinin birlikte proje geliştirme potansiyeline sahiptir. Balkanlar ve Avrupa ülkelerinden gelecek turistlere hitaben birlikte projeler geliştirilebilir.

#### 4. Sonuç

Bu çalışma ile Tekirdağ merkez ve ilçelerinin karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olduğu alanlar belirlenmiştir ve Tekirdağ merkez ve ilçelerinin ekonomik hamlesine imkan sağlayacak ve sistematik olarak desteklenebilecek proje fikirleri geliştirilmiştir. Bu kapsamda iki temel analiz yapılmıştır: "mevcut durum analizi" ve "şehir rekabetçilik analizi". Mevcut durum analizi kapsamında Bitkisel ve Hayvansal Üretim Yoğunlaşma Analizi ve Sanayi ve Hizmetler Sektörleri Yoğunlaşma Analizi yapılmışken, şehir rekabetçilik analizi kapsamında GZFT Analizi, Rekabetçi Üstünlük Analizi ve Senaryo Planlama Analizi yapılmıştır.

Tekirdağ'ın ilçelerinin tarımsal faaliyetlerdeki yoğunlaşma sıralamasına ulaşmak amacıyla ilçeler kişi başına hayvan sayıları ve tarla bitkileri üretimlerine göre ağırlıklandırılmış bir sıralamaya (%60 bitkisel üretim ve %40 hayvan sayısı ağırlandırılmak üzere) tabi tutulursa ilk sırayı Hayrabolu ilçesinin aldığı görülmektedir. Hayrabolu ilçesini Malkara ve Muratlı takip etmektedir. Tarımsal faaliyetlerin en az

yoğunlaştığı ilçeler sırasıyla Kapaklı, Çerkezköy ve Çorlu ilçeleridir.

Sigortalı ücretli sayısının nüfusa oranına göre Tekirdağ'ın ilçeleri analiz edildiğinde, nüfusa göre en fazla sigortalı ücretli sayısının %54,79 ile Çerkezköy ilçesinde olduğu görülmektedir. Çerkezköy ilçesini Çorlu ve Ergene ilçeleri takip etmektedir. Yoğunlaşmanın en düşük olduğu ilçeler Hayrabolu, Şarköy ve Kapaklı'dır.

Şehir rekabetçilik analizi sonuçları, Şarköy, Hayrabolu ve Marmaraeğlisi'nin karşılaştırmalı üstünlük durumunun orta düzeyde olduğuna işaret ederken, Süleymanpaşa, Çerkezköy, Çorlu, Muratlı, Malkara ve Saray ilçelerinin karşılaştırmalı üstünlük durumunun yüksek düzeyde olduğuna işaret etmektedir.

#### Kaynakça

- Barca, Mehmet (2013), Kent Ekonomileri Formu Yerel İniyatif Hamlesi Hazırlık Çalışması, Ankara.
- Begg, Iain (1999), Cities and Competitiveness, Urban Studies, 36 (5-6), 795-809.
- Cities Alliance (2007) Understanding Your Local Economy, A Resource Guide for Cities, The Cities Alliance, Washington D.C.
- Şarköy Kaymakamlığı (2015), İlçemiz, www.sarkoy.gov.tr
- Tekirdağ İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü (2014), 2014 Yılı Tarım Raporu, Tekirdağ.
- Tekirdağ Valiliği (2008), Tekirdağ İlinde Faaliyet Gösteren Sektörlerin Uluslar arası Rekabetçilik Düzeylerinin Analizi, Vezir Danışmanlık, Tekirdağ Valiliği Yayını, Tekirdağ
- Trakya Kalkınma Ajansı (2011), Trakya Rekabet Analizi, [http://www.uto.org.tr/docs/arastirma/rekabet\\_analizi.pdf](http://www.uto.org.tr/docs/arastirma/rekabet_analizi.pdf)
- Trakya Kalkınma Ajansı (2012), Şarköy Vizyon Planı, www.trakyaka.org.tr
- World Economic Forum (2014) The Competitiveness of Cities. [http://www3.weforum.org/docs/GAC/2014/WEF\\_GAC\\_CompetitivenessOfCities\\_Report\\_2014.pdf](http://www3.weforum.org/docs/GAC/2014/WEF_GAC_CompetitivenessOfCities_Report_2014.pdf)